

REBECCA SERLE

O
vară
italiană

Traducere din limba engleză de

ALEXANDRA FLORESCU

NEMIRA

Designul copertei: © Laywan KWAN
Ilustrația copertei: © Henry SENE YEE
Caligrafia titlului: Raluca ILIE
Prepress copertă: Alexandru CSUKOR
Redactor: Andreea IANCU
Tehnoredactori: Magda BITAY, Antonela IVAN
Lector: Irina BARBU

Director editorial: Alexandra RUSU
Redactor-șef: Alina SÂRBU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SERLE, REBECCA

O vară italiană / Rebecca Serle ; trad. din lb. engleză: Alexandra Florescu. - București :
Nemira Publishing House, 2022
ISBN 978-606-43-1343-0

I. Florescu, Alexandra (trad.)

821.111

Rebecca Serle
ONE ITALIAN SUMMER
Copyright © by Rebecca Serle, 2022
All rights reserved.

Copyrightul prezentei ediții în limba română © Nemira, 2022

Tiparul executat de PAPER PRINT INVEST, BRĂILA.

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-1343-0

„Pur și simplu, simt că am nevoie de mai mult timp... Chiar mă simt prinsă într-o ambuscadă, înțelegi? Știi, am crezut că am mult mai mult... timp. Am crezut că am toată vara să îți împărtășesc sfaturi despre muncă și viață, și viitor; chiar simt că aveam lucruri importante să-ți spun. Ah! În autobuz, ai grijă să alegi un loc bun, pentru că oamenii sunt creaturi care se obișnuiesc repede cu o situație, așadar, locul pe care îl alegi la început ar putea rămâne al tău tot restul anului, înțelegi? Alege un loc la geam, draga mea, fiindcă ai foarte multe de văzut!“

LORELAI GILMORE¹

¹ Lorelai Victoria Gilmore este unul dintre personajele principale din serialul de televiziune *Fetele Gilmore*, produs de compania Warner Bros (n. red.).

CAPITOLUL 1

Nu am fumat niciodată, dar e ultima zi de *shiva*¹ a mamei mele, așa că asta e. Țin o țigară între dinți, stau în curtea din spate și mă uit la ceea ce, acum câteva luni, era un colțar alb impecabil, dar care acum a ajuns jerpelit și murdar. Mama păstra totul curat. Ea păstra totul.

Regulile de viață ale lui Carol

- Nu arunca niciodată o pereche de blugi bună.
- Să ai mereu la îndemână lămâi proaspete.
- Pâinea rezistă o săptămână în frigider și două în congelator.
- OxiClean scoate orice pată.
- Ai mare grijă cu înălbitorul!
- Vara, pânza e mai bună decât bumbacul.
- Plantează ierburi aromatice, nu flori.

¹ Perioadă de doliu de șapte zile în cultura ebraică (*shiva* este cuvântul ebraic pentru cifra „șapte“) (n. tr.).

- Nu te teme de culori! O culoare puternică poate transforma complet o cameră.
- Să ajungi mereu la timp la restaurant, dar cu cinci minute mai târziu decât ora stabilită, când mergi în vizită.
- Nu fuma niciodată!

Ar trebui să menționez că nu mi-am aprins țigara.

Carol Almea Silver a fost un stâlp al comunității și a fost iubită de toți cei care o cunoșteau. În ultima săptămână, au venit să-și prezinte condoleanțele parteneri de afaceri și manichiuriste, femei de la templul ebraic, ospătari de la Craig's sau infirmiere de la spitalul Cedars-Sinai. Doi funcționari bancari de la filiera City National din Roxbury ne-au spus: „Obișnuia să ne aducă prăjituri de casă. Și-avea mereu la îndemână numărul de telefon al persoanei potrivite, dac-aveai nevoie de ceva.“ Au venit cupluri de la Brentwood Country Club. Irene Newton lua prânzul cu mama în fiecare joi la Il Pastaio. A venit până și barmanul de la hotelul Bel-Air, unde Carol mergea să bea martini cu gheață. Toată lumea avea câte o poveste cu ea.

Mama era prima pe care o sunai pentru o rețetă („O cană de ceapă, usturoi și – nu uita! – un vârf de linguriță de zahăr“) și ultima pe care o sunai noaptea când nu puteai dormi („O cană de apă fierbinte cu lămâie, ulei de lavandă și pastile de magneziu“). Știa exact proporția de ulei de măsline și de usturoi din orice rețetă și putea cu ușurință să pregătească cina din trei ingrediente pe care le avea la îndemână în cămară. Avea toate răspunsurile. Chiar le știa pe toate. Eu, pe de altă parte, n-am habar de nimic și n-o mai am nici pe ea.

— Bună! îl aud pe Eric zicând dinăuntru. Unde-i toată lumea?

Eric este soțul meu și e ultimul vizitator de azi. Nu ar fi trebuit să fie așa. Ar fi trebuit ca el să fi fost aici tot timpul, stând pe scaunele joase și tari, blocat între casoletele cu paste și telefonul care sună

încontinuu, strivit de pupăturile care te mânjesc cu ruj ale vecinelor și femeilor care își spun „mătuși“, dar, în schimb, el e la intrarea în casa care e acum doar a tatălui meu, așteptând să fie primit.

Închid ochii. Poate că, dacă nu-l văd, nu mă va mai căuta. Poate mă voi cufunda în ziua asta de mai ostentativ de luminoasă, în care soarele strălucește nonșalant, ca o femeie ce vorbește nepăsătoare la telefon în timpul mesei de prânz. Cine te-a invitat aici?

Bag țigara în buzunarul blugilor.

Încă nu pot concepe lumea fără mama, nu-mi pot imagina cum va arăta fără ea sau cine sunt în absența sa. Mi-e imposibil să înțeleg că n-o să mă mai scoată la prânz marțea, că n-o să mai parcheze în locul interzis de lângă bordură, în fața casei mele, ca să dea fuga înăuntru cu o pungă plină de minunății: cumpărături, produse cosmetice, un pulover nou pe care l-a descoperit într-un magazin de pe Fifth Street¹. Nu pot să înțeleg că, dacă o apelez, telefonul o să sune și o să tot sune și n-o să mai răspundă nimeni la celălalt capăt ca să spună: „Katy, draga mea, stai o secundă. Am mâinile ude.“

Nu-mi imaginez cum mă voi împăca vreodată cu faptul că, pur și simplu, nu mai există brațele ei calde și primitive. În care m-am simțit mereu acasă. Vedeți voi, mama a fost iubirea vieții mele.

A fost iubirea vieții mele și am pierdut-o.

— Eric, intră! Stăteai acolo afară? îl aud pe tata spunând în timp ce-l primește pe Eric în casă.

Eric este soțul meu, care locuiește în casa noastră din Culver City, la o distanță de 12 minute de aici. Cel care și-a luat concediu de la Disney, unde lucrează ca producător executiv, ca să fie alături de mine în perioada asta. Cel cu care mă văd de la 22 de ani, adică de acum opt ani. Cel care scoate gunoiul și care știe cum să fiarbă pastele și care nu lasă niciodată capacul WC-ului ridicat. Cel al cărui serial preferat e *Modern Family* și care a plâns la fiecare episod

¹ Fifth Street, arteră comercială de lux din Los Angeles (n. red.).

din *Parenthood*. Cel căruia i-am zis aseară în bucătăria noastră (pe care mama m-a ajutat s-o decorez) că nu știu dacă mai vreau să fiu măritată cu el.

Dacă mama e iubirea vieții tale, cu soțul cum rămâne?

— Bună! spune Eric când mă vede și vine afară, mijind ochii.

Aproape îmi face cu mâna. Mă întorc. Pe masa din grădină e o bucată de brânză care se topește încet. Port blugi negri și un pulover de lână pentru că, deși e cald afară, înăuntru e foarte frig. Mamei îi plăcea să fie răcoare în casă. Și numai tata știe ce însemna asta.

— Bună, îi răspund.

Îmi ține ușa deschisă și pășesc înăuntru.

În ciuda temperaturii, casa e la fel de primitoare ca întotdeauna. Mama era designer, se ocupa de amenajări interioare și era foarte respectată pentru simțul ei estetic, cel care făcea dintr-o încăpere oarecare un cămin. Casa noastră e capodopera ei. Mobile mari, printuri florale și texturi cu multe modele. Ralph Lauren¹ combinat cu Laura Ashley². Un loc unde s-ar simți bine cineva care poartă o pereche de mocasini de la Tod's și o cămașă albă bine călcată, încheiată până sus. Iubea materialele: lemn, pânză, senzația pe care ți-o dă o cusătură bine făcută.

Mereu avea în frigider mâncare și vin, iar pe masă, flori abia culese.

Eu și Eric încercăm de trei ani să plantăm o grădină cu ierburi aromatice.

Îi zâmbesc lui Eric. Încerc să am mimica potrivită, să pară un zâmbet, ar trebui să-mi amintesc cum să fac asta, dar chiar nu mai știu. Nu mai știu cine sunt. Nu am habar cum să fac ceva, orice, fără ea.

¹ Unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați creatori de modă americani (n. tr.).

² O faimoasă creatoare de modă galeză, caracterizată printr-un stil „romantic”, cu influențe de secol XIX (n. tr.).

— Katy, ești în doliu, mi-a zis Eric aseară. Ești într-o situație extremă; nu poți decide așa ceva acum.

Oamenii nu divorțează în timpul războiului. Mai lasă să treacă un timp.

Ce nu știe el e că am lăsat luni întregi să treacă. De când s-a îmbolnăvit mama, m-am tot gândit la cât de reală e căsnicia mea cu Eric. Decizia de a-l părăsi avea mai puțin de-a face cu moartea mamei și mai mult cu conștientizarea faptului că suntem muritori. Ceea ce înseamnă că am început să mă întreb dacă asta era căsnicia în care voiam să mor, dacă asta era căsnicia care voiam să mă ajute să trec prin toate astea, prin boala mamei mele și prin ceea ce, inevitabil, va veni după aceea.

Nu avem copii încă. Doar eram noi înșine niște copii, nu?

Ne-am cunoscut când aveam 22 de ani, în ultimul nostru an la UC Santa Barbara¹. El era un liberal de pe Coasta de Est, decis să intre în politică sau să facă jurnalism. Eu mă născusem în Los Angeles și eram profund atașată de părinții mei și de palmieri, o persoană care simțea că o distanță de două ore de mers cu mașina era mult prea departe de casă.

Aveam un curs comun: Cinema pentru începători, un curs facultativ la care întârziaserăm amândoi. S-a așezat în banca de lângă mine în prima zi a semestrului de primăvară: un băiat înalt și caraghios. Mi-a zâmbit, am început să vorbim și, până la finalul orei, își băgase pixul prin buclele mele. Pe atunci aveam părul lung și cărli-tonțat; încă nu începusem să mi-l îndrept până-l domesticesc de tot.

El și-a tras pixul și bucla s-a prins de el.

„Ia uite, sare!“ mi-a spus, roșind. Nu făcuse asta pentru că era sigur pe el, ci pentru că nu știuse ce altceva să facă. Iar stânjeneala asta, gestul asta ridicol, un străin cu pixul în părul meu, m-a făcut să râd.

¹ UC este acronimul pentru University of California, Universitatea din California (n. red.).

Apoi m-a invitat la o cafea. Ne-am plimbat prin parc și am stat împreună două ore. Mi-a povestit despre familia lui din Boston, despre sora mai mică, despre mama lui, profesoară de liceu la Tufts. Îmi plăcea cum vorbea despre ele, despre femeile din familia lui. Îmi plăcea că păreau să conteze.

Nu m-a sărutat decât peste vreo săptămână, dar odată ce am început să ieșim împreună, aia a fost. Nu ne-am mai despărțit, nu am avut certuri pline de mânie, nu am avut o relație la distanță. Niciunul dintre elementele definatorii ale unei iubiri de tinerețe. După ce am absolvit, el a obținut un post la *Chronicle*, în New York, așa că m-am mutat cu el. Ne-am instalat într-un mic apartament de două camere din Greenpoint, în Brooklyn. Lucram ca liber-profesionist, făceam copywriting pentru oricine mă angaja, mai ales pentru bloguri de modă care aveau editori gata să sară-n sus de bucurie dacă îi ajutam fie și numai cu gramatica. Era 2015, orașul tocmai își revenea după criza financiară, iar Instagramul abia ce intrase peste tot.

Am petrecut aproape doi ani la New York înainte să ne mutăm înapoi în Los Angeles. Ne-am luat un apartament în Brentwood, în capătul străzii pe care era și casa părinților mei. Ne-am căsătorit, am cumpărat „prima casă“ mai departe, în Culver City. Ne-am construit o viață pentru care eram, poate, prea tineri.

„Eu aveam treizeci de ani când l-am întâlnit pe tatăl tău“, mi-a spus mama când m-am mutat înapoi. „Ai atât de mult timp în față! Uneori aș vrea doar să profiți de el!“

Dar îl iubeam pe Eric. Toți îl iubeam. Mereu m-am simțit mai bine în prezența adulților decât a tinerilor, așa a fost de când aveam zece ani. Și voiam toate însemnele care le-ar fi putut demonstra celorlalți că eram și eu adult. Părea firesc să începem de tineri. Nu mă deranja viteza cu care ne mișcam. Și nu m-a deranjat până noaptea trecută când, deodată, m-am putut opri să mă gândesc.

— Am adus tot ce-a sosit cu poșta, spune Eric.

Mama e moartă. Ce anume din ce ar putea fi scris pe o hârtie oarecare ar merita citit acum?

— Ți-e foame?

Îmi ia o clipă să-mi dau seama că tata l-a rugat pe Eric să întrebe și încă o secundă să-mi dau seama că, de fapt, răspunsul e „da“. Eric dă din cap și el că i-e foame, apoi, după încă o secundă, îmi dau seama că niciunul din noi nu știe să gătească. Mama gătea pentru tata, gătea pentru noi toți, și îi ieșea grozav. Făcea mic dejunuri elaborate: *frittata* cu brânză de capră și chifle. Salate de fructe și *cappuccino*. După ce tata a ieșit la pensie acum cinci ani, au început să mănânce afară și să stea pe verandă cu orele. Mamei îi plăcea să citească *The New York Times* duminica, apoi să bea o cafea cu gheață după-amiaza. Iar tata adora orice ce făcea ea.

Tatăl meu, Chuck, o idolatriza pe Carol. Considera că ea a agățat luna pe cer și a pictat stelele pe boltă. Dar marele secret, deși pentru el n-avea cum să fie un secret, era că eu eram marea ei iubire. Cu siguranță, l-a iubit pe tata. Nu cred că era vreun alt om pe lume cu care l-ar fi înlocuit, dar nu aveau o relație ca a noastră. Eu eram sufletul ei pereche, așa cum ea era al meu.

Cred că dragostea ei pentru mine era mai adevărată, mai pură decât cea pentru tata. Dacă ai fi întrebat-o „A cui ești?“, ar fi spus „A lui Katy“.

„Tu ești totul pentru mine“, îmi declara. „Tu ești toată lumea mea.“

— Mai sunt ceva resturi de mâncare în frigider, mă aud spunând.

Mă gândesc să pun niște frunze de salată pe o farfurie, să încălzesc niște pui și să prăjesc niște orez așa cum știi că-i place tatei.

Dar tata s-a dus deja să caute salatele de la La Scala, alea care nu s-or fi stricat prin caserole. Nu-mi amintesc cine le-a adus sau când, știu doar că sunt acolo.

Eric e tot în prag.

— Mă gândeam că poate-ar fi bine să stăm de vorbă, îmi spune.

Am plecat aseară și am șofat până aici. Am intrat în casă ca de alte mii de ori, cu cheia mea, și m-am strecurat sus, pe scări. Era aproape miezul nopții și m-am uitat în camera părinților mei, așteptându-mă să-l văd pe tata deja adormit, dar nu era acolo. M-am uitat în camera de oaspeți, nu era nici acolo. Am coborât în sufragerie. Acolo era, adormit pe canapea, iar pe jos, lângă el, zăcea poza lor de la nuntă.

L-am învelit. Nici nu s-a clintit. Apoi m-am dus sus și am dormit în patul lor, pe partea ei.

Dimineața, am coborât și l-am găsit pe tata făcând cafea. N-am suflat o vorbă despre canapea și nici el nu m-a întrebat de ce eram acolo sau unde dormisem. Ne iertăm unul altuia aceste mici ciudățenii, ne iertăm tot ce trebuie să facem pentru a putea supraviețui.

— Katy! insistă Eric când nu-i dau niciun răspuns. Trebuie să vorbești cu mine!

Dar nu am suficientă încredere în mine însămi, încât să stau de vorbă cu el. Totul pare extrem de greu și mi-e teamă că o să mă pun pe urlat, chiar dacă n-aș face nimic altceva decât pronunț numele mamei.

— Vrei să mănânci ceva? îl întreb.

— Vii acasă?

Are un ton ușor ridicat și îmi dau seama, nu pentru prima dată în ultimele luni, cât de puțin suntem deprinși cu disconfortul noi doi. Nu știm cum să trăim o viață a cărei fundație s-a surpat, pare-se. Nu asta-i viitorul pe care ni l-au promis, implicit, familiile noastre, educația noastră, căsnicia noastră. Noi înșine ne-am făcut promisiuni unul altuia într-o lume plină de lumină. Nu știm cum să ni le respectăm în beznă.

— Dacă ai vrea să vorbești cu mine, te-aș putea ajuta, spune Eric. Dar trebuie să vorbești cu mine!

— „Trebuie“, repet.

— Da, spune Eric.

— De ce?

Îmi dau seama cât de irascibil și de capricios i se pare ce spun, probabil, dar chiar mă simt copilăroasă.

— Pentru că sunt soțul tău. Hei, ăsta-s eu! De-aia-s aici. Asta-i ideea. Pot fi de-ajutor.

Deodată mă cuprinde o furie bine-cunoscută și îmi vin în minte, mari și sigure, cuvintele: „Din păcate, nu poți!“

Timp de treizeci de ani, am avut o legătură cu cea mai bună persoană din lume, cu cea mai bună mamă, cea mai bună prietenă, cea mai bună soție, *cea mai bună* în toate. Cea mai bună persoană din lume era a mea și acum nu mai e. Lanțul care ne lega s-a rupt și sunt copleșită de-a dreptul când îmi dau seama cât de puțin mi-a rămas, cum absolut orice altceva mi se pare de mâna a doua de-acum.

Încuviințez dând din cap pentru că nu știu ce altceva să fac. Eric îmi dă niște plicuri.

— Ar trebui să te uiți la primul, îmi spune.

Îmi cobor privirea spre acesta. Are antetul companiei United Airlines. Simt că mi se încleștează degetele pe hârtie.

— Mersi!

— Chiar vrei să plec? mă întreabă Eric. Mă pot duce să iau niște sandviciuri sau orice altceva.

Mă uit la el, la cămașa lui Oxford și la pantalonii săi scurți kaki. Își mută greutatea de pe un picior pe altul. Are părul castaniu, prea lung la spate; la fel, și perciunii. Are mare nevoie să se tundă. Poartă ochelari de vedere. „Un tocilar tare arătos“, a zis mama când l-a cunoscut.

— Nu, îi răspund. E-n regulă.

Eric le spune părinților mei pe numele mic. Își scoate pantofii la ușă și își pune picioarele, în șosete, pe masa de cafea. Se duce singur la frigider sau pune săpun la baie când e nevoie. Asta e și casa lui.

— Merg să mă-ntind, îi zic.

Mă întorc pe călcâie, să plec, dar Eric mă apucă de mână. Îi simt degetele reci apăsându-mi palma. De parcă ar bate în codul Morse doar două cuvinte: „Te rog“.

— Mai târziu, bine?

Și îmi dă drumul.

Urc scările. Trec prin holul cu lambriuri de lemn, trec de camera care era a mea, cea pe care am redecorat-o cu mama când eram în anul doi de facultate, apoi din nou, când am împlinit 27 de ani. Are tapet cu dungă, un pat alb și un dulap plin de tricouri și rochiile de vară. Toate produsele mele cosmetice zac, expirate, în dulăpior. „Ai tot ce-ți trebuie aici“, îmi spunea mama. Îi plăcea că puteam dormi acolo dacă se făcea târziu și că nu aveam nevoie nici măcar de periuță de dinți.

Mă opresc în pragul camerei ei.

Cât durează să i se estompeze mirosul? Mă gândesc cum a zăcut ea aici, când totul era pe sfârșite. Când infirmierele intrau și ieșeau ca niște fântome, când încăperea mirosea a boală, a spital, a ambalaje din plastic, a supă de legume și a iaurt stricat. Dar acum s-au dus toate urmele de boală, iar mirosul ei a revenit, ca un mugure de primăvară. Se menține în pături, în covoare, în perdele. Când deschid ușa dulapului, parc-ar fi acolo.

Aprind lumina, mă așez pe jos, printre rochiile și sacourile ei, lângă stivele de blugi călcați și împăturiți. Sub toate hainele puse pe umerase. Apoi mă uit la plicurile pe care le țin în mână. Le las să alunece pe podea și îl păstrez doar pe primul. Îmi strecor degetul mic și se deschide. Cedează ușor.

Așa cum mă așteptam, înăuntru sunt două bilete de avion. Carol Almea Silver nu era genul de femeie căreia să-i scanezi biletul de avion de pe telefon la poarta de îmbarcare. Era genul de femeie care cerea un bilet așa cum se cuvine, pentru o călătorie așa cum se cuvine.

„Positano. 5 iunie.“ Peste șase zile! Călătoria mamă-fiică despre care am tot vorbit ani buni de zile, materializată acum pe o bucată de hârtie.

Pentru mama, Italia a fost mereu cu totul și cu totul specială. Vizitase Coasta Amalfi în vara de dinainte să-l cunoască pe tata. Adora să descrie Positano, un orașel de coastă, drept „un paradis“. Tărâmul lui Dumnezeu. Adora hainele și mâncarea, și lumina. „Iar *gelato* chiar poate ține singură loc de masă“, spunea.

Eu și Eric ne-am gândit să mergem acolo în luna de miere, să luăm trenul din Roma și să trecem prin Capri; dar eram tineri, economiseam pentru o casă nouă și totul ni s-a părut extravagant și costisitor. Până la urmă, ne-am luat un bilet ieftin în Hawaii și am petrecut trei nopți la Grand Wailea Maui.

Mă uit la bilete.

Mama spunea tot timpul că voia să se întoarcă în Positano. Mai întâi, cu tata, apoi, pe măsură ce trecea timpul, sugera să mergem împreună. Și era foarte hotărâtă: voia să-mi arate locul care i-a rămas întipărit în memorie. Acea mecca pe care a găsit-o chiar înainte să devină femeie, soție și mamă.

— E cel mai spectaculos loc din lume! Îmi spunea. Când eram acolo, dormeam până la prânz și apoi mergeam cu barca pe mare. Era un mic restaurant superb, *Chez Black*, în port. Mâncam paste și scoici stând cu picioarele în nisip. Îmi amintesc totul de parcă s-a întâmplat ieri.

Așa că am decis să mergem. Mai întâi, era o fantezie, apoi a ajuns un plan pentru mai târziu, iar, când s-a îmbolnăvit, a devenit luminița de la capătul tunelului. „Când mă voi face bine“ a devenit „Când vom merge în Positano“.

Am rezervat bilete. A comandat cardigane de vară crem și albe. Pălării mari, cu boruri largi. Am făcut planuri și ne-am prefăcut până la sfârșit. Până în săptămâna de dinainte să moară, tot mai

vorbeam de soarele italian. Iar acum se apropie momentul de plecare în călătorie și ea nu mai e.

Îmi reazem spatele de marginea șifonierului. O haină mi se freacă de umăr. Mă gândesc la soțul meu și la tata, care sunt la parter. Mama s-a descurcat mereu mai bine cu ei. L-a încurajat pe Eric să lucreze la Disney, să ceară o mărire de salariu, să cumpere mașina pe care și-o dorește, să investească în costume mai bune. „Banii o să vină“, spunea mereu. „Nu vei regreta niciodată experiența.“

Mama l-a susținut pe tata când și-a deschis primul magazin de haine. Avea încredere că el își putea impune propria marcă și că puteau face produsele ei înșiși. Ea era responsabilă cu controlul calității. Își dădea seama dacă o bobină era bună sau nu de la prima vedere și se asigura ca fiecare articol vândut de tata să corespundă standardelor ei. A lucrat și la birou, a răspuns la telefoane și a preluat comenzi. I-a selectat și i-a pregătit pe toți angajații lor, i-a învățat ce sunt cusăturile ascunse și care-i diferența dintre pliuri și volane. Ea organiza petrecerile de aniversare și botezurile angajaților și ale copiilor lor. Mereu făcea prăjituri vinerea.

Carol știa cum să fie prezentă în viețile tuturor.

Și iată-mă aici, ascunzându-mă în șifonierul ei, căci mama nu mai e. Cum de nu am moștenit nimic din tot ce putea să facă? Singura persoană care ar fi putut să-i gestioneze moartea a plecat dintre noi.

Simt că mototolesc, fără să vreau, hârtia. O strâng tare.

Nu aș putea să merg. Nu am cum. Am o slujbă. Am un tată în doliu. Și un soț.

De jos se aude zăngănit de cratițe. Sunete care dovedesc lipsa de familiaritate cu dulapurile, cu vesela, cu coregrafia necesară în bucătărie.

Ne lipsește centrul de gravitație.

Asta e ce tot ce știi: mama nu mai e în casa asta, unde a murit. Nu e jos, în bucătăria pe care o iubea. Nu e în sufragerie, împăturind păturile și agățând pe pereți fotografiile de la nuntă frumos înrămate.

O vară italiană

Nu e în grădină, cu mănușile de grădinărit, tăind lăstarii de roșii fără rod. Nu e nici în șifonierul ăsta care încă miroase ca ea.

Nu mai e aici, deci nici eu nu mai pot sta aici.

„Zborul 363.“

Vreau să văd ce a văzut ea, ce a iubit înainte de a mă iubi pe mine. Vreau să văd unde a vrut dintotdeauna să se întoarcă, să văd locul acela magic care apărea așa de intens în amintirile sale.

Îmi aduc genunchii sub bărbie și îmi las capul pe ei. Simt că e ceva în buzunarul din spate. Bag degetele și scot țigara, acum caldă și strivită, care se dezintegrează când încerc s-o scot.

Te rog, te rog! spun aproape cu voce tare, așteptând ca ea sau șifonierul ăsta plin de haine să-mi spună ce să fac mai departe.